

मानपुर शिक्षा और विकास मंत्रालय (पीडी)
DEPARTMENT OF EDUCATION (S)
 Government of Manipur

कक्षा-१० (Class-X)

मणिपुरी (MANIPURI)

मणिपुरी नोंग्यिं (Manipuri Nongyin)

चांग्येंग-२ (CHANGYENG-2)

४॥ दुगारे दुगारे नुपी थक्कनबा (4. Nupa Nupi Thak Mannaba)

५॥ टेनारी लिचकी मन्नबा मित्येंग (5. Laning Lichatki Mannaba Mityeng)

६॥ थांग-गोण माहेइ अमसुंग नौजिक्की मिरोल (6. Thang-tagi Mahei Amasung Houjikki Mirol)

प्रश्नावली - ६

१॥ सेमट जाहेद, सेन्सेशन एवं अक्षाण्मित्र छात्रहुः-

(ए) एशियाई लोकोनीय दुगारी गोपी नुपी दुगारी नुपी थक्कनबा टाँसिक अंदरमस्तु ?

गोप्ता: एशियाई लोकोनीय दुगारी नुपी दुगारी नुपी थक्कनबा टाँसिक अंदरमस्तु दुगारी नुपी दुगारी नुपी थक्कनबा टाँसिक अंदरमस्तु ?

(ब) एशियाई लोकोनीय दुगारी दुगारी नुपी थक्कनबा टाँसिक अंदरमस्तु ?

गोप्ता: एशियाई लोकोनीय दुगारी दुगारी नुपी थक्कनबा टाँसिक अंदरमस्तु, टेनारी नुपी दुगारी नुपी थक्कनबा टाँसिक अंदरमस्तु ?

(द) नौजिक्की ग्रन्थालय नामांकन द्वारा दिए गए उत्तर अंदरमस्तु ?

गोप्ता: नौजिक्की ग्रन्थालय नामांकन द्वारा दिए गए उत्तर अंदरमस्तु :-

(१) “मणिपुर” नौजिक्की ग्रन्थालय दिए गए उत्तर ?

(२) “प्राप्ति” नौजिक्की ग्रन्थालय दिए गए उत्तर ?

(३) “ग्रन्थालय” नौजिक्की ग्रन्थालय दिए गए उत्तर ?

(४) कौन दुगारी नुपी थक्कनबा टाँसिक अंदरमस्तु ?

गोप्ता: “दुगारी नुपी थक्कनबा टाँसिक अंदरमस्तु” दुगारी नुपी थक्कनबा टाँसिक अंदरमस्तु ?

(५) टेनारी नुपी थक्कनबा टाँसिक अंदरमस्तु ?

गोप्ता: टेनारी नुपी थक्कनबा टाँसिक अंदरमस्तु ?

(६) एवं उत्तर जोड़ दिए गए उत्तर ?

गोप्ता: एवं उत्तर जोड़ दिए गए उत्तर ?

ੴ || ਰੋਹੋਗਾਲੁਣ ਏਨਸਾਪਸਥ ਗੋਲੇਸ ਗਾਵੈਸ :

(੫) ਝੋਲੀਆਂ ਟ੍ਰਾਪਾਂ ਦੁਆਰੀਅਂ ਵੰਗਸ ਘਾਮੜੀਆਂ ਤਾਂ?

ଆଜେକୁ: କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଟ୍ୱାପିଙ୍ ଉତ୍ତାରିକ୍ଷରେଣ୍ଟିଯି ଉତ୍ତାରିକ୍ଷରେଣ୍ଟିଯାଏ କାହା କ୍ଷେତ୍ରରେ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜାମନାକଟମକ୍କି ଯାଇଲ୍ଲିଯ
କ୍ଷେତ୍ରରେ ଡଲିକ୍ଷରେଲିଟରାର୍ମି ଅଧିକାରୀ ଶ୍ଵରାଟମକ୍କି ॥ ଉତ୍ତାରେଣ୍ଟିଯାର୍ମି ଗୋପନୀୟମୂଳିକ
ଉତ୍ତାରେଣ୍ଟିଯିଲ୍ଲ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଲୋକାନ୍ତର ଜାମନାକଟମକ୍କି ଯାଇଲ୍ଲିଯ କ୍ଷେତ୍ରରେଣ୍ଟାର୍ମି କ୍ଷେତ୍ରରେଲିଟରାର୍ମି,
ଛୁଲେ, ଯାରେ ଯାଇଲ୍ଲିଯ ଲୋକାନ୍ତର ଏଗେଗେଲ୍ମା, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ କ୍ଷେତ୍ରରେଣ୍ଟାର୍ମି ନକ ଯୈନମାମକ୍କି ॥

(၃) ရွှေတို့အား နှုန်းများ ဖြောင်းခဲ့ပါသော အကြောင်းအရာများ ဘယ်လောက် ဖြစ်ခဲ့မည်?

ਆਕ੍ਰਮ: ਗੇਮਪਾਂਨੀ ਲੰਡਿਗੇਲਾਂਦ ਸ਼ਹਿਰਾਂਤ ਦੁਆਰੇ ਪਾਸਲਾਂ ਦੁਆਰੀ ਪਾਂਨੀਅਂ ਦਾਖਲਾਂ ਪੈਨਾਵਾਂ
ਕ੍ਰਿਕਟਰਾਂ ਮਨੁਸ਼ੀ ਟੌਂਝਮਾਂ || ਟੌਂਝਮਾਂ ਸੇਰਾਂਚ ਛੇਂਘਟੈਂਕ ਲੰਗਦਾਸ, ਨਾਨਾਂਕੋਣੀਆਂ ਪੈਨਾਵਾਂ
ਲੱਗੇ ਪਾਸਲਾਂ ਗੇਮਪਾਂਨੀ ਗੋਮਿਟਰੀਕ੍ਰਿਕਾਂਤ ਦੁਆਰਾਂ ਗੋਧੁਸ਼ਾਂ ਨਟਾਂਪਾਂਗ ਸੁਨ
ਗੋਧੁਸ਼ਾਂ ਟਾਂਕ ਦੁਆਰੀਂ ਸੰਚ ਸੇਬਾਂ || ਦੁਆਰੀਂ ਗੇਮਪਾਂਨੀ ਗੋਮਿਟਰੀ ਸ਼ਹਿਰਜ਼ਮਾਨ ਏਕਾਂਤ,
ਬੋਲਾਂਗਮਾਨਾਂ ਫੇਲਾਂ ਪੈਨਾਵਾਂ || ਨਾਨਾਂਕ ੩੦ਲੜਾਂਗ ਚਾਂਗ ਸ਼ਹਿਰਪਾਂਨੀਂਕ ਦੁਆਰੀਂ
ਦੁਆਰੀ ਵਾਰੇ ਪਾਸਲਾਂ ਰੇਲਾਂ ||

(c) ଟେଲିଫୋନରେ କାହାର ପାଇଁ ମାତ୍ରମେ କାହାର ପାଇଁ

ગોલ્દ: ટૉર્ન સુલેન્ડરમાર્કી સ્ક્રાણિ એન્ડ એન્જિનીયરિંગ:

(੯) ਸ਼ਨੌਰਾ ਜੋਨਤੀਆਪੀ ਇਕਾਜ਼ ਜੋਸ਼ਮਾਪੀ ॥

(६) ຂ່າວັດ ແລະ ພົມ ດີນ ອຳນັດ ຈະນັກ ຂໍໃຈ ແລະ ພົມ ດີນ ດັ່ງນັ້ນ

(੫) ਸ਼ਾਹੀ ਦੁਖਾਤ ਪਸ਼ਾਏ ਸ਼ਿਸ਼ਟ ਦੁਇਆਂ, ਸ਼ਰੋਪਾਏ ਕੇਤੇ ਦੁਇਆਂ ॥

ଆଜେ: ଫଳଟେସ ଗମନାଣ୍ ଦୁରେନନ୍ଦାଣ୍ ହେଠ ବ୍ୟାଜମଣ୍ - କୁଳୀଏ ଜେନାଶ୍ରୀ ଦୂର୍ମିଥିବ୍ୟାଗ୍
କ୍ଷାତ୍ର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଟେଙ୍ ॥ ଲୋହ୍ ଟେଖ, ହଣ୍ଡା ପାଇଲିପ ଟାକ-ପୁନ୍ଦରାଣ୍ କେନାହେନ୍ଦ୍ରାଣ୍ କୁଟେପାଜ ରେପର
ଏକାଧିକ ଜ୍ଞାନାବ୍ଦୀ ଟେଙ୍ଗଂ ନେନାକୁଳୀଏ ॥

(ग) जे नेव कृतेन एवं अलोकेन ज्ञेय गीतिकामः?

(e) පළුම්සකීන පාලනය තේවක්සීය පාලනය ම්ට්‍රියෙල්ජාප්?

ଆମେ: ଯତ୍ନମାର୍ଗ କାହିଁଏ ଜୀବନ ଟେଲିଫିଲ୍ ଫୁଲିଯାଇ କାହିଁଏ ଲେଖନାର୍ଥୀ ହେଉ ଯାଏନ ଯତ୍ନମାର୍ଗ
ହେବ ଲୋଗୋ ଜୀବନରେ ଯାଏ ଶ୍ରେଷ୍ଠମାନୀ ॥ ଶଂଖାରତାର୍ଥୀ କୁଣ୍ଡଳା ଟେଲିଫିଲ୍ ରାତାର୍ଥୀ କୁଣ୍ଡଳ
ହେବେ ଟେଲିଫିଲ୍ ଯତ୍ନମାର୍ଗ ଯାଏ କୁଣ୍ଡଳଟେମନ୍ ଯାନ୍ତାପ ଟେଲିଫିଲ୍ ନାହିଁଏହାର୍ଗ କୁଣ୍ଡଳ
ଜୀବନଟେମନ୍ ଟେମନ୍ତର୍ଥୀ ॥ କୁଣ୍ଡଳ ଯାଏ କୁଣ୍ଡଳରେ ଯାଏ ଟେଲିଫିଲ୍ ଯକ୍ତନ୍ତା ଟେଲିଫିଲ୍ ନାହିଁଏହାର୍ଗ

ਧਾਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਭਾਵ ਵਿਖੇ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿਖੇ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਉਥੋਂ ਆਪਣੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ।

ੴ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਖਿਆਨ ਜਾਇਆਵਾਸਥਨ ਸਾਸਥਾ:

- (iii) ନେଟ୍‌ଟିଆ-ନେଟ୍‌ଟିଆଫ୍ୟ ଏଗ୍ରାହେ ଏଗ୍ରାହିତ୍ ନାହାଏ କାହାଣ୍ ହତ୍ୟା କରୁଥିଲୁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଟେଲିଚାହାନ୍ ?

॥ਗੋੜ: ਨੌਰੀਂਹ ਜੇਮਾਈ ਜਾਣਿਆਏ ਪੈਨਮਾਂਠ ਵੰਗਸ ਘੁਕਲ੍ਹਾ ਦੁਆ ਦੁਆਰੀਾਂ ਦੁਖ ਘੁਲ੍ਹਾ
ਗੁਣਤੁਲਾਭਾਨੀ ਘੁਲ੍ਹਾ ਲੇਣਾਏ ਨਭੇਲੁਹੀਂਹਾਂਨ ਪੈਨਮਾਂਠ || ਘੁਕਲ੍ਹਾਲ੍ਹ ਦੁਆਰੀਂਹਾਏ ਦੁਆਰੀਂਠ
ਨਲਾਹਾਏ ਗੁਣਤੁਲਾਭਾਨੀ ਨੌਰੀਂਹ ਟੱਬਾ ਘੁਕਲ੍ਹਾ ਸੁਝੋਨਾ ਸੁਛੋਣੈ ਨੇਨਾ ਟੌਂਧ ਘੁਸਲੁਹੀਂ || ਘੁਲ੍ਹਾ
ਕੁਚੇਦੁਆਰੀ ਗ੍ਰਾਹਿਆਨ ਨਭੇਲੁਹੀਂਹ ਘੁਕਲ੍ਹਾ ਸੁਝੋਨੈਂਹ ਗ੍ਰਾਹਿਆਨ ਕੁਚੇਦੁਆਰੀ
ਨੈਕੁਝੈਗਾਰੀਠਾਨੀ ਗ੍ਰਾਹਿਆਨੀਸ, ਨੌਰੀਂਹਾਏ ਭਾਗਿਅਤੇਹਾਨੀ ਸੁਝਾਣਾਏ ਗ੍ਰਾਹਿਅਤਾਨ ਟੱਬਾਠ
ਘੁਲ੍ਹਾ ਬੇਕਥ ਦੁਆਰੀਂਹ ਸੁਟਕਾਨੀ ਸੁਧਨਾਲਾਤ ਸੁਲੁਹਾਏ || ਨਿਮਾਉਸਤ ਸੁਲੁਹਾਏਤ ਸੁਇਸਾਨੀਹਾਨ
ਕੁਇਸਾਨੀਹਾਨ ਟੇਨਮਾਂਹ ਟੇਨਲ੍ਹ ਏਂਹਾਏ ਜਾਸਨਾਵਟਲ੍ਹ ਸੁਲ੍ਹਾ ਨਾਹਟੀਏਤ ਸੁਇਸਾਨੀਹਾਨੀ
ਦੁਆਰੀਂਹਾਨੀਠ ਸੁਨੈ-ਸੁਲ੍ਹਾਂਹ ਜਾਸਨਾਵਟਾਨੀ ਸੇਣ ਸ੍ਰੇਸਏ ਏਸਟਰੀ || ਸੁਟਾਂਗਾਮਾਲ੍ਹ ਘੁਲ੍ਹਾ
ਕੁਝੀਨ ਦੁਆਰੀਂਹਾਨੀਠ ਕੁਚੁ ਕੁਚਰਾਉਸ ਨਾਵੇਨ ਸੁਲੁਹਾਠੀਠਾਨੀ ਘੋਲਾ ਜੋਂਧਨ ਨਾਵੇ
ਸੁਧਨਾਲਾਠੀਠਨ ਏਕਾਣ ਨੈਕੁਝੈਗਾਨਾਪ ਨਾਲੁਹੈਗਾਰੀਲਾਹਾਨੀ ਸੇਲਾਂ ਵਾਹੇ ਘੁਕ ਟੈਂਡਰੀ ||
ਏਠ ਹਾਹਾਰਿਏ ਸ੍ਰੇਵਿਟਾਨ ਸੁਲੋਕਹਾਂਹ ਦੁਆਰੁ ਘੁਕੁਝਹਾਂਹ ਦੁਆਰੀ-ਏਂਠਾਨੀ ਗੋੜ ਵਾਹੇ ਘੁਕ
ਘੁਲ੍ਹਾਨੀ ਘੁਲੁਕਹਾਂਹ ਟਾਂਗਾਨ ਜੋਹੀ ||

- (ੴ) ਦਾਖੇਲ ਗਈ ਹੈ।

- (६) ‘ଶ୍ରୀମତୀ’ ଲେଖକୀ ହତ୍ୟାକ୍ରମ ଦସ୍ତଖତ

- (੬) ‘ਾਖੋਲੇ’ ਨੇਤੁਭਾਵ ਟੱਗੀਆਣ ਵਸਤੂ॥

- (੬) ‘ਗਾਵਾਂ’ ਲੇਣਾਂ ਅਤੇ ਪਾਂਧੀਆਂ ਦੇਸ਼ ॥

କୁଳୀଆ ନମ୍ବେନାରେ ତୀର୍ତ୍ତ ହରାହାର୍ଣ୍ଣ ଗାର୍ଜିଲ୍ଲୀର୍ଣ୍ଣ ଗାର୍ଜିଲ୍ଲୀର୍ଣ୍ଣ ଶେନକର୍ଣ୍ଣ,

- (६) ‘ગ્રામીણ’-કુલોદ. ટાસ્ક ૧૨૪

- (iii) ‘એલ્ફ’ - ટાઈ, સ્કેચર્સિંગ, ક્રીપસિંગ

- (੫) ‘ਲੋਹ’ = ਲਾਗੂਬੈਣਾਅਨ੍ਹ ਰਾਕੁਣਮਾਨ੍ਹ ਇੱਕਲਾਅਨ੍ਹ ਪਾਗਾਨ੍ਹਦੇਣ

- (2) ‘କୌଣ୍ଡ’ - ପାତାରେ ଦୁଃଖ ହିଂକର

गार्वभौदलीय यन्मेह ग्राहणीज्ञ नेनकार्पा योनक यामेत, जैमेष्ठ प्रेष्टेष्ट्रां नेनकं, जैक्षज्ञत् यस्त्रित टमसं इत्तर्णि श्वेष्ट्रा नेन। टेनएट नैक्षु गमास्त गमास्त याक्षर्त् यामेत दै एक्षमाप इक्षं नेनकार्पा श्वेष्ट्रेण याक्षं यामेत्त्रां गमास्तक्षं गमास्तक्षं यार्पै यामेत याक्षं याक्षं।

(c) हायाँ नेनकली श्वेष्ट्रे? नेनक्षेष्ट्रे नेनक्षं।

गोक्षः प्रेष्य याक्षं जै गोनमाप श्वेष्ट्रेणार्पा क्षुद्र्यान्तर अष्ट्रित, एष्ट्रांगा, टेंठ नेनक, ग्रेवेट वैक्षेत्र्य वार्पैमेच नेनक श्वेष्ट्रं। टम यन्मीर्पा प्रेष्य-जै क्षत्रै क्षलीय नेनकली टेल याक्षं वैक्षेत्र्याक्षं श्वेष्ट्रेष्ट्रेत्तर्ण एक्षं एक्षं सेमेच श्वेष्ट्रे याक्षाप्तु वाप्तेष्ट्रेत वायाँ। क्षलीय प्रेष्टांमेच नेनमांठ टेनमांप्यांत् ग्रेक्षमं। क्षलीय नेनमांठमाः “टेनार्पै गोनेक्षार्पा क्षवर्पा नाम्पांत् वाल श्वेष्ट्रं। गोनेक्षार्पा क्षवर्पा वाल नाम्पांत् श्वेष्ट्रेत लेन नेनकार्पा वाल श्वेष्ट्रं श्वेष्ट्रं। नेनक नमाः।

टमनमांनि ग्रेवेलांठ वैक्षमार्पा यार्पैक्ष्याए ग्राहणीज्ञ नेनकलीयार्पा क्षमाप्यां जै नेनकली ग्रेस्त क्षम्भ योनक टमेष्ठ क्षुक्षेत्तर्ण याक्षं। क्षलीय लेंठ याक्षं टेल यार्पैक्ष्यां नेनकली श्वेष्ट्रेत्तर्ण। क्षप्य जै गोनक्ष्येत टाप्यार्पा क्षार्पैम्भ मं प्रेष्य इत्तर्ण जैक्षत् जैलेत्तर्ण। क्षमेष्ठ प्रोपा श्वेष्ट्रा नेनकार्पा श्वेष्ट्रेत्तर्ण गोए जैलेत्तर्ण नेनकली जैक्षमांठ ग्रेक्षमांठ वैमास वाम्पाप्य योनक एष्ट्रित्तर्ण गोनेक्षांत् गोप्येष्ट्रेटमक्षं। टेनमास, ग्रेटम यानक्ष्येत्तर्ण याक्षं एनेलगा गोनेलीयार्पा यार्पैक्ष्याए ग्रेवेलांनायार्पा क्षोप्यां गोए टेक्षक्ष्येत्तर्ण एष्ट्रित्तर्ण क्षहेष्ठ ग्रेवेलांठ जैलेमेच क्षमाय लेप्याँ, यन्मीयामेष्ठ प्रेष्य याक्षं जैलां जैष्ट्रेण याक्षेष्ठेन्तर याक्षं इत्तर्ण जैलेप्य एनक एष्ट्रित्तर्ण क्षलीयामांयां याक्षं वायाँ, वायाँमेच नेनक नेमाय। ग्रेवेलांठ जैक्षत् याक्षं टेनमांठ एष्ट्रित्तर्ण याक्षं याक्षं।

गोवेन्मेंट एवं नेत्रांग (प्र०)
DEPARTMENT OF EDUCATION (S)
Government of Manipur